

Abstrakt

Cílem práce je zmapovat a zhodnotit úroveň práva na spravedlivý proces v Československu v době po převzetí moci komunisty, a to ve vztahu k minimálním požadavkům kladeným Evropskou úmluvou o lidských právech. ČSR a později ani ČSSR Evropskou úmluvu neratifikovala, a tudíž nejde o posuzování z hlediska platného práva, ale z hlediska nadčasových principů spravedlivého procesu, které Úmluva vyjadřuje. O potřebě dodržet nadčasové principy spravedlivého procesu hovoří koneckonců i dnešní judikatura, konkrétně rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci Ludmily Brožové-Polednové, sp. zn. 7 Tdo 549/2008, a rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci Pavla Vítka, sp. zn. 7 TZ 179/99, kterou zpracovatel taktéž podrobil rozboru. Úmluva je vhodná ke srovnání taktéž s ohledem k době jejího vzniku, kdy v ČSR docházelo k tzv. „zostřování boje proti třídnímu nepříteli“, jak komunistická terminologie ospravedlňovala stupňující se proces porušování práva na spravedlivý proces. Východiskem ale nebude pouze klasifikace jednotlivých případů porušování práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6, popř. dalších práv a svobod dle uvedené Úmluvy, ke kterému docházelo v československé justici let 1948 - 1989, ale též pochopení tehdejší situace v právním prostředí, v době ovlivnění československého práva sovětským pojetím, které bylo vzorem pro tvorbu a aplikaci práva v celém socialistickém bloku. Zpracovatel nemohl nepoukázat na dobový vývoj, počínaje směřováním Československa do náruče Sovětského svazu, přes přípravu a převzetí moci komunisty, po následnou přestavbu institutu právního státu, jakým byla justice, v pouhý nástroj totalitní moci. V jednotlivých oddílech je pojednáno, jakým způsobem toho komunisté docílili v soudnictví, na státním zastupitelství a v advokacii a jaké to mělo následky.